

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: N. N. H., narozen X, X,
státní příslušník X,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1,
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-7/LE-BA02-BA04-PS-2020 ze dne 9. 1. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 30. 8. 2019 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, které nabylo právní moci dne 14. 9. 2019 a vykonatelným se stalo dne 15. 10. 2019. Žalobce přesto z území státu nevycestoval. Policie jej proto dne 4. 1. 2020 zajistila za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů. Důvod pro zajištění shledala policie v tom, že se žalobce nacházel na území ČR bez cestovního dokladu a bez pobytového oprávnění, navíc po právní moci rozhodnutí o vyhoštění.
2. V zařízení pro zajištění cizinců podal žalobce dne 8. 1. 2020 žádost o udělení mezinárodní

ochrany.

3. Žalovaný naříkaným rozhodnutím zajistil žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, protože shledal, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce svou žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Dobu zajištění stanovil do 27. 4. 2020. Důvodem mu proto bylo zjištění, že žalobce na území státu pobýval bez cestovního dokladu a v rozporu s rozhodnutím o vyhoštění. Neučinil však žádné kroky směřující k vycestování. O mezinárodní ochranu mohl nepochybně požádat dříve, učinil tak ovšem až poté, co byl zajištěn za účelem správního vyhoštění. Jeho žádost tedy byla účelová, s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Dosavadní protiprávní jednání svědčí o riziku, že se žalobce bude vyhýbat své povinnosti vycestovat, a tudíž zmaří výkon rozhodnutí o vyhoštění. Ve věci proto nebyl důvod uplatnit zvláštní opatření namísto zajištění, poněvadž nelze předpokládat změnu v chování žalobce spočívající v respektu k pravidlům, jimiž je institut zvláštních opatření podmíněn. Dobu zajištění stanovil především s ohledem na očekávatelnou délku řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a plynutí lhůty k podání žaloby proti rozhodnutí v tomto řízení.
4. Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce brojil žalobou, neboť měl za to, že nebyly splněny podmínky pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nebylo totiž prokázáno, že existují oprávněné důvody domnívat se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Dále žalovaný nesprávně posoudil použitelnost zvláštních opatření. Žalobce má zásadní zájem na své žádosti o mezinárodní ochranu, takže není důvod, aby ohrožoval průběh správního řízení. Je v jeho zájmu být správnímu orgánu kdykoliv k dispozici. Účast v řízení o mezinárodní ochraně tedy není nijak ohrožena a závěry žalovaného proto nemají oporu v dokazování ani v jeho právních úvahách. Žalovaný se nezabýval ani osobní situací žalobce a nezjišťoval, proč žalobce z území státu nevycestoval. Za toho stavu nelze činit žádné závěry z toho, že žalobce jednal v rozporu s rozhodnutím o správním vyhoštění. Závěrem žalobce namítl, že doba zajištění je nepřiměřeně dlouhá.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a obsah správního spisu. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu poté, co byl zadržen a za účelem vyhoštění zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, přestože mohl o azyl požádat dříve.
6. Žaloba není důvodná.
7. Pro naplnění důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu postačí zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána *pouze* s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání, nebo je pozdržet (k významu slova „pouze“ srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 17 A 121/2019-74 ze dne 24. 7. 2019): skutečnost, že žadatel uvádí skutečnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány azylově relevantními, zajištění nevylučuje. Vážně míněná žádost o mezinárodní ochranu podaná v zajištění zůstává „pouze“ účelovou, jestliže z okolností případu (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.) plyne motivace žadatele vyhnout se správnímu vyhoštění (srov. rozsudky NSS č. j. 10 Azs 284/2016-35 ze dne 15. 2. 2017 a č. j. 4 Azs 9/2017-31 ze dne 28. 2. 2017). S přihlédnutím ke znění čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU je tedy nezbytné, aby žádost o mezinárodní ochranu měla účel mařit vyhoštění a představovala tak zneužití práva, nikoliv jeho využití (ke zneužití práva jako podmínce zajištění srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017 nebo

stanovisko generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie ve věci C-534/11 Arslan).

8. Dobrověrné podání žádosti o mezinárodní ochranu po zajištění sleduje dva propojené účely: žadatel se brání nucenému opuštění státu jako průvodní jev toho, že zde především hledá mezinárodní ochranu. O zneužití práva je možné uvažovat v situaci opačné, tedy pokud by žadatel o mezinárodní ochranu usiloval pouze za účelem mařit vyhoštění (a nestál o mezinárodní ochranu, případně věděl, že její podmínky nesplňuje), nebo pokud by účel mařit představoval hlavní účel žádosti (žadatel chce vyhoštění zdržet a zároveň spoléhá se na to, že mu mezinárodní ochrana může být i poskytnuta). Skutečnost, že žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, je v takových případech jedním z možných znaků účelovosti, bez dalšího ji však neprokazuje [srov. opět čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Rady 2013/33/EU]. K prokázání důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu však není třeba ze strany správního orgánu podat plný důkaz, ale důkazní míra je snížena („existují oprávněné důvody se domnívat“).
9. V poměrech souzené věci to znamená, že si žalovaný měl učinit konkrétními skutečnostmi podložený závěr, zda existují důvody se domnívat, že žalobce svou žádost podal toliko s účelem mařit vyhoštění. To žalovaný učinil na základě toho, že žalobce na území státu pobýval neoprávněně a nevystoval ani poté, co bylo pravomocně rozhodnuto o jeho vyhoštění. Za účelem vycestování si ani nepatřil cestovní doklad. O mezinárodní ochranu pak požádal až po zajištění policií, ačkoli měl možnost pořádat dříve. Tato zjištění poskytují dostatečnou oporu pro oprávněnou domněnku žalovaného, že hlavním účelem žádosti žalobce bylo vyhnout se aktuálně hrozícímu nucenému výkonu vyhoštění, nebo je alespoň ztížit.
10. Další žalobní námitky směřovaly proti údajné nepřezkoumatelnosti závěru o neuplatnění zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu a souvisejícím vadám řízení. Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
11. Napadené rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné, neboť obsahuje srozumitelné a dostatečné důvody pro závěr o nezbytnosti zajištění žalobce.
12. Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není pouze zabezpečit jeho účast v řízení o mezinárodní ochraně, ale *především zabezpečit jeho dostupnost pro výkon rozhodnutí o vyhoštění* pro případ, že by se toto rozhodnutí stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu pak je třeba přihlídnout k důvodu zajištění a hodnotit, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit mimo jiné i pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu (srov. rozsudky NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 119/2018-28 ze dne 7. 2. 2019 a přiměřeně i usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 Azs 20/2016-38 ze dne 28. 2. 2017, č. 3559/2017 Sb. NSS).
13. Jakkoliv nelze paušálně vyloučit možnost uložení zvláštních opatření v případech existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Správnímu orgánu nic nebrání, aby stejné okolnosti zohlednil jak při zvažování nutnosti zajištění, tak při souběžných úvahách o účinnosti zvláštních opatření – v zásadě jde totiž o vzájemně se

překrývající a doplňující úvahy, při kterých mohou být tytéž okolnosti důvodem jak pro zajištění, tak pro vyloučení aplikace zvláštních opatření (srov. rozsudky NSS č. j. 1 Azs 126/2018-33 ze dne 7. 2. 2019, č. j. 4 Azs 105/2017-24 ze dne 14. 7. 2017).

14. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí odpovídá. Žalobce před rozhodnutím o zajištění netvrdil, že by měl vztah k území ČR, nepochybně zde pobýval neoprávněně a nevycestoval ani poté, co bylo pravomocně rozhodnuto o jeho vyhoštění. Za účelem vycestování si ani nepatřil cestovní doklad. Za toho stavu nebylo lze očekávat, že se žalobce dobrovolně podrobí uloženým omezením a bude k dispozici pro řízení o udělení mezinárodní ochrany, případně řízení o vyhoštění, tedy že zvláštní opatření bude dostatečné.
15. Namítal-li žalobce, že se žalovaný měl zabývat důvody, pro které protiprávně setrval na území státu, nelze mu přisvědčit. Jednání žalobce bylo objektivně protiprávní a žalobce měl možnost tvrdit vážné důvody zabráňujícímu v opuštění státu již dříve v řízení o vyhoštění. Jestliže tam neuspěl, měl se rozhodnutí o vyhoštění podrobit, nebo alespoň činit kroky k jeho naplnění. To však neudělal. Zcela mimořádné důvody vzniklé až po rozhodnutí o vyhoštění pak mohl uvést policii nebo žalovanému před svým zajištěním nebo i soudu v žalobě. To také neudělal. Stejně tak netvrdil, jak konkrétně by mohl plnit podmínky některého ze zvláštních opatření.
16. Svůj názor o nepřiměřenosti doby zajištění žalobce nijak neodůvodnil, lze tedy pouze stručně uvést, že pro soudní přezkum je podstatné, zda žalovaný při stanovení doby zajištění nezneužil správní uvážení nebo nepřekročil jeho meze (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 1 As 93/2011-79 ze dne 19. 10. 2011). Věcné důvody pro zvolenou dobu zajištění žalovaný v dostatečné míře uvedl. Jde o úvahy srozumitelné a logické, zneužití správního uvážení či překročení jeho mezí z ničeho neplyne.
17. Rozhodnutí žalované tedy netrpí vytýkanými vadami řízení a její právní úvahy jsou v souladu se zákonem. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního. Učinil tak bez ústního jednání, neboť nebylo pro rozhodnutí nezbytné a žalobce navrhl jeho konání až po uplynutí pětidenní lhůty podle § 46a odst. 8 zákona o azylu. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první soudního řádu správního).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. února 2020

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce